

MEMORANDUM

Interreg
Austria-Hungary

European Union – European Regional Development Fund

Raab Flood 4cast

Sowohl im österreichischen als auch im ungarischen Teil des Einzugsgebietes der Raab führen Hochwasserereignisse zu Überflutungen und damit einhergehend zu einem schwer kalkulierbaren Risiko für das Leben, die Umwelt, das Kulturerbe, wirtschaftliche Tätigkeiten und Infrastrukturen.

Daher liegt es im Interesse der für den Hochwasserschutz verantwortlichen Organisationen sowie der Institutionen des behördlichen Katastrophenmanagements beider Länder und der damit verbundenen Katastrophenvorsorge, im Hochwasserfall möglichst frühzeitig Informationen darüber zu erhalten, wie sich zu erwartende Überflutungen räumlich als auch zeitlich entwickeln werden, um die strategische, operative und taktische Planung der personellen, materiellen und finanziellen Ressourcen für die Katastrophenhilfe möglichst effizient durchführen zu können.

Um dies zu erreichen, wurden im Rahmen des „Projektes Raab Flood 4cast“ einerseits das bestehende Hochwasserprognosemodell Raab mit aktuellen Daten neu kalibriert, andererseits ein Warntool zur Darstellung der aufgrund der Prognosen des Modells zu erwartenden Überflutungsbereiche entwickelt.

Auf der österreichischen Seite wurden als Basis des Warntools Niederschlags- und Überflutungsszenarienkataloge entwickelt, auf ungarischer Seite erfolgt die Prognose der Überflutungsflächen auf Basis von 2-D online-Modellen. Somit ermöglicht das Projektergebnis erstmals, nicht nur Durchflussprognosen an definierten Gewässerstellen, sondern zusätzlich auch die daraus zu erwartenden Überflutungsbereiche zur Verfügung zu stellen. Damit wird somit eine vorausschauende gemeinsame und abgestimmte Planung der Bewältigungsmaßnahmen im Hochwasserfall gewährleistet.

Für die nachhaltige Weiterführung der Maßnahmen sollen in den nächsten Jahren folgende Maßnahmen entlang der gesamten Raab festgelegt werden:

- ⑩ Publikation eines Bulletins – welches auf gemeinsamen Prinzipien basiert - zur Darstellung der aktuellen und prognostizierten hydrologischen Situation samt potentiellen Überflutungen im gesamten Einzugsgebiet der Raab
- ⑩ Entwicklung eines entsprechend angepassten grenzüberschreitenden Hochwasseralarmplans
- ⑩ Verbesserung und Adaptierung des grenzüberschreitenden Informationsaustausches zwischen den für den Hochwasser- und Katastrophenschutz verantwortlichen Organisationen
- ⑩ Periodischer grenzüberschreitender Erfahrungsaustausch, organisiert von den für Hochwasserschutz verantwortlichen Organisationen (Wasserwirtschaft, Katastrophenschutz)
- ⑩ Forcierung bilateraler Projekte zum nachhaltigen Schutz vor Hochwasser

Graz, im Juni 2020

Az árvizek okozta elöntések a Rába osztrák és magyar vízgyűjtő területén egyaránt előre nem látható módon veszélyeztetik az életet, a környezetet, a kulturális örökségeket, a gazdasági tevékenységeket, és az infrastrukturális létesítményeket.

Ezért mindkét ország árvízvédelemért felelős szervezeteinek, valamint a hatósági katasztrófavédelemért felelős intézményeinek és az ehhez kapcsolódó katasztrófákkal kapcsolatos kockázatcsökkentés érdekében áll, hogy árvíz esetén a lehető legkorábban információhoz jussanak a várható elöntések térbeli és időbeli alakulásáról, hogy a katasztrófaelhárításhoz szükséges emberi, anyagi, és pénzügyi erőforrások operatív és stratégiai tervezését minél hatékonyabban tudják végrehajtani.

A kitűzött cél elérésének érdekében a „Raab Flood 4cast“ projekt keretein belül egyrészt megtörtént a Rába meglévő árvízi előrejelző modelljének újrakalibrálása, másrészt megvalósult az előrejelzett vízhozamok alapján a várt elöntési területeket megjelentő Figyelmeztető eszköz kifejlesztése. Ausztriában elkészült a Figyelmeztető eszköz működésének alapjául szolgáló csapadék és árvízi elöntési szenáriókatalógus, Magyarországon az elöntések előrejelzése online 2D modellezéssel történik.

A projekt eredményei először teszik lehetővé, hogy ne csak az előre meghatározott helyeken álljon rendelkezésre vízhozam-előrejelzés, hanem a várt elöntések is megjeleníthetővé váljanak. Ez biztosítja az árvízvédelmi megelőző intézkedések előremutató, közös, és összehangolt tervezését.

Az intézkedések fenntartható folytatása érdekében a következő években a Rába teljes szakasza mentén a következő intézkedések meghatározására van szükség:

- ⑩ Egy közös elveken alapuló tájékoztató publikálása az aktuális és az előrejelzett hidrológiai állapot, valamint a Rába teljes vízgyűjtőterületén várt elöntések megjelenítéséhez
- ⑩ Egy összehangolt határon átnyúló árvízi riasztási terv kifejlesztése
- ⑩ Az árvíz- és katasztrófavédelemért felelős szervek közötti határon átnyúló információcsere adaptálása és fejlesztése
- ⑩ Határon átnyúló időszakos tapasztalatcsere az árvízvédelemért felelős szervezetek (vízgazdálkodás, katasztrófavédelem) szervezésében
- ⑩ Árvízvédelem fenntarthatóságával kapcsolatos bilaterális projektek szorgalmazása

Graz, 2020. június

Amt der Steiermärkischen Landesregierung,
Abteilung 14,
Wasserwirtschaft, Ressourcen und Nachhaltigkeit

Nyugat-dunántúli
Vízügyi Igazgatóság

Amt der Burgenländischen Landesregierung,
Abteilung 5, Baudirektion
Fachgruppe Wasser, Umwelt und Ländliche Struktur

Észak-dunántúli
Vízügyi Igazgatóság

Landessicherheitszentrale
Burgenland GmbH

Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi Egyetem

WHR DI Johann Wiedner, Abteilungsleiter

Gaál Róbert, igazgató

WHR DI Gerald Hüller, Leiter

Németh József, Igazgató

DI (FH) Ing. Christian Spuller, GF

Dr. Józsa János, rektor

Kotán Attila Bertalan, kancellár